

Un Llais Cymru

One Voice Wales

Arweiniad i Drafnidiaeth Gymunedol

Cip cyflym

Mae Trafnidiaeth Gymunedol yn disgrifio nifer o wasanaethau trafndiaeth gwahanol a ddarperir gan fudiadau nid er mwyn elw, elusennau, neu awdurdodau lleol, sy'n anelu'n bennaf at gefnogi pobl oedrannus, pobl anabl, neu bobl mewn ardaloedd anghysbell trwy sicrhau y gallant dderbyn gwasanaethau hanfodol fel gofal iechyd, siopa, a gweithgareddau cymdeithasol.

Cynlluniau Trafnidiaeth

- Mae **Bysiau Cymunedol** yn wasanaethau bws lleol a drefnir gan grwpiau cymunedol, yn aml mewn ardaloedd gwledig neu ardaloedd sy'n brin o wasanaethau.
- Mae **Cynlluniau Ceir Cymunedol** yn cynnwys gyrwyr gwirfoddol yn defnyddio eu ceir eu hunain i helpu pobl heb gar neu drafndiaeth gyhoeddus.
- Mae **Cludiant Ysbyty** yn darparu cludiant i gleifion sy'n mynd i apwyntiadau ysbyty, yn enwedig felly ar gyfer pobl heb unrhyw ddewisiadau eraill.
- Gall **Wheels to Work** helpu unigolion i fynd i'r gwaith neu hyfforddiant trwy rannu car neu ddefnyddio beiciau moped, beiciau, neu geir.
- **Dial-a-Ride** gwasanaeth trafndiaeth drws i ddrws i'w archebu ymlaen llaw.

Heriau

Mae trafndiaeth gymunedol yn hollbwysig yng Nghymru, yn enwedig felly ar gyfer pobl sy'n methu defnyddio trafndiaeth gyhoeddus arferol, gan gynnwys pobl oedrannus, pobl anabl, a phobl mewn ardaloedd gwledig. Mae'r heriau'n cynnwys tlodi yn gysylltiedig â thrafndiaeth, unigedd cymdeithasol, effaith amgylcheddol trwy ddibynnu ar gerbydau unigol, a chostau uchel trafndiaeth breifat, y cyfan gymaint yn waeth oherwydd yr argyfwng costau byw.

Atebion

Mae trafndiaeth gymunedol yn cynnig ateb hollbwysig trwy gysylltu unigolion â gwasanaethau hanfodol, lleihau unigedd cymdeithasol, a chynnig dewisiadau trafndiaeth dibynadwy, eco-weddus. Mae'n ddewis cost-effeithiol, hyblyg, a than arweiniad y gymuned yn lle trafndiaeth arferol, ac mae'n mynd i'r afael ag anghenion y sawl sy'n methu cael gafael ar na fforddio trafndiaeth arferol.

Manteision

Mae trafndiaeth gymunedol yn hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol trwy wella gallu pobl i dderbyn gofal iechyd, addysg, a chyfleoedd gwaith. Mae hefyd yn gwella cynaliadwyedd amgylcheddol trwy leihau allyriadau carbon ac mae'n cyfrannu at lesiant yn gyffredinol trwy gynnig datrysiadau trafndiaeth hygyrch a fforddiadwy.

Camau allweddol

- 1 Deall Anghenion eich Cymunedau**
Dylech gasglu a dadansoddi tystiolaeth ar y gwasanaethau trafndiaeth sydd ar gael ar y pryd ac anghenion y gymuned. Dylech ymgysylltu â phobl leol, busnesau, ac ardaloedd cyfagos trwy arolygon, holiaduron, digwyddiadau neu gyfarfodydd cymunedol
- 2 Creu Cynllun Gweithredu**
Dylech ddatblygu cyllideb gynhwysfawr yn cynnwys costau, dewisiadau ariannu, a rhagfynegiadau llif arian ar gyfer y gwasanaeth trafndiaeth. Dylech greu cynllun gweithredu manwl gan amlinellu tasgau, amserlenni a chyfrifoldebau er mwyn tracio cynnydd a chadw'r prosiect ar y trywydd iawn.
- 3 Chwilio am Gyfleoedd Partneriaeth**
Cysylltwch â darparwyr Trafnidiaeth Gymunedol i weld a ellir datblygu partneriaethau neu atebion posib, ac os nad oes unrhyw ddewisiadau lleol, ceisiwch gael cymorth gan y Gymdeithas Trafnidiaeth Gymunedol, neu cydweithwch gyda chynghorau cyfagos.
- 4 Cyllid**
Chwiliwch am unrhyw grantiau neu gyfleoedd cyllido allai fod ar gael ichi.

Dysgwch fwy
am Hyfforddiant
Gyrwyr yma

Gwybodaeth Ddefnyddiol

CCC – 2045 Map Ffordd ar gyfer Trafnidiaeth Gymunedol yng Nghymru

Llwybr Newydd : Strategaeth Drafnidiaeth i Gymru

Grymoedd i Ddarparu Trafnidiaeth Gymunedol

Grym i Sefydlu Cynlluniau Rhannu Ceir - Deddf Llywodraeth Leol ac Ardrethu 1997 a26

Grym i wneud trefniadau ar gyfer prisiau gostyngol ar gyfer teithiau tacsï - Deddf Llywodraeth Leol ac Ardrethu 1997 a28

Grym i ymchwilio'r posibilrwydd o ddarparu gwasanaethau trafndiaeth gyhoeddus a threfnu cyhoeddusrwydd ar gyfer gwasanaethau o'r fath - Deddf Llywodraeth Leol ac Ardrethu 1997 a29

Grymoedd i roi grantiau ar gyfer gwasanaethau bws – Deddf Trafnidiaeth 1985 a106A

Gall grymoedd a chyfiawnhadau wahaniaethu, a dylai cynghorau ystyried eu hamgylchiadau penodol nhw. Er mwyn cael cynghorau gysylltu â'u Swyddog Datblygu Un Llais Cymru.
admin@onevoicewales.wales

Mae gwirfoddolwyr yn ased allweddol ac maent yn cyflawni rôl hollbwysig yn darparu cynlluniau trafndiaeth gymunedol

Denu & Chefnogi Gwirfoddolwyr

Mae Cynghorau Gwirfoddol Sirol & WCVA yn darparu cefnogaeth gyda sefydlu mentrau cymunedol a hyrwyddo gwirfoddoli

Gwasanaethau & Phrosiectau Presennol

Mae Trafnidiaeth Gymunedol Y Trallwng yn cynnig 'Talebau Tacsï' i bobl fregus sy'n byw o fewn 10 milltir i'r dref i'w helpu i allu derbyn gwasanaethau.

Llwyddodd Cyngor Cymuned Llanfair Clydogau & Cellan i sicrhau cyllid i gynnal prosiect prawf i ddarparu gwasanaeth bws mini i bobl i gyrraedd tref gyfagos Llanbedr Pont Steffan.

Mae Dolen Teifi yn trefnu mentrau trafndiaeth gymunedol yng Ngheredigion a Sir Gaerfyrddin

Mae Teithio Cymunedol Sir y Fflint yn cynnwys Ffonio a Theithio, Trafnidiaeth Gymunedol Y Gororau a Gwasanaethau Fflecsi

Mae PACTO yn cydlynu'r gwahanol gynlluniau trafndiaeth gymunedol yn Sir Benfro

Llwyddodd Cyngor Cymuned Llangatwg i sicrhau cyllid i gynnal astudiaeth i'r posibilrwydd o ddefnyddio bysiau trydan a chynlluniau rhannu ceir gyda'r bwriad o sefydlu grŵp budd-ddeiliaid trafndiaeth a mynd ati i sefydlu cynllun trafndiaeth gymunedol o gwmpas tref ganolog Crughywel.

Gwyliwch Weminar Arweiniad i Drafnidiaeth Gymunedol Un Llais Cymru

Gwybodaeth am Gyllid & Chyfleoedd Posib

Awgrymiadau Ariannol gan y Gymdeithas Trafnidiaeth Gymunedol

Cyllid Cymru

Loteri Genedlaethol – Pobl & Lleoedd

Sefydliad Motability

Mae Un Llais Cymru yn cynnig modiwl hyfforddiant ar 'Gwneud ceisiadau grant effeithiol'

Eisiau Gwybod Mwy?

Er mwyn cael gwybod mwy am brosiect Argyfwng Costau Byw Un Llais Cymru cysylltwch â'r tîm yn:

CoLC@onevoicewales.wales

<https://bit.ly/3KYHftK>

[Un Llais Cymru](#)